

Imatge de l'estructura de suport de l'aleshores futur monument d'abans de la seua construcció, única resta del pas per damunt del riu (a la dreta) que va quedar dempeus després de la Guerra. A la dreta, imatge d'una de les pàgines dedicades per *La Voz del Bajo Ebro* a la visita de Franco l'any 1966. / TORTOSAANTIGA.BLOGSPOT / ARXIU TORTOSA

Ve de la pàg. 5

narla, esa España nueva, pujante, que con la Jefatura de Francisco Franco cuajó uno de los mayores aciertos de la Historia.

'FRANCO, ESE ESPAÑOL' En una de les pàgines de la mateixa edició de *La Voz del Bajo Ebro* trobem un poema del sacerdot José M. Feraud García en què lloa el monument que el dictador inaugurarà i la seua persona. Sota el títol *El monumento iluminado*, Feraud

parla de la Batalla de l'Ebre com un fet èpic d'aquells soldats franquistes que *"una etapa de Paz dieron a España"*. L'obra conclou amb un vers de caire religiós que simbolitza en certa mesura la unió de l'Església amb la dictadura. Diu així: *"Corred, linfas ligeras, hacia el mar y anunciad a los pueblos de la Tierra que el triunfo de la Paz habéis ya visto, pues ya cesó la guerra y, por fin, en España reina Cristo"*.

Encara en el mateix setmanari trobem una peça titulada *Franco, ese español*, que sembla ser que va ser escri-

ta abans de l'arribada de Franco a Catalunya. El mitjà titlla Franco com *"el indiscutible artífice de la Paz que disfruta España"*. Repassa la vida del dictador com a figura més important de la història d'Espanya i s'emfatitza la seua actuació durant la Guerra Civil i la posterior dictadura.

A la biblioteca Marcel·lí Domingo de Tortosa guarden com si d'un tresor es tractés una sèrie de notícies d'*El Diario Español*, el precedent directe de l'actual *Diari de Tarragona*, relacionades amb Tortosa. Es veu que aquestes peces van ser agrupades per una veïna de Tortosa que, a mode de col·leccionista, retallava aquelles notícies. És curiós veure que la notícia que més retalls va generar és la de la visita de Franco a Tortosa. Pertanyen al 21 i 22 de juny del 1966 i, sota el títol de *Franco vuelve a reverdecer sus victorias*, narren el seu viatge al sud de Catalunya.

Els tres mitjans de comunicació —*La Voz del Bajo Ebro*, d'àmbit local; *El Diario Español*, d'àmbit provincial; i *La Vanguardia*, d'àmbit nacional— seguïen el patró dictat pel règim. Un periodisme limitat i dedicat només a informar segons els interessos del líder franquista. El tractament que en van fer evidència que el periodisme de l'època era un altre mitjà de propaganda franquista més. És curiós o, si més no, significatiu veure que a tots tres diaris apareixen publicats, d'una

forma íntegra, els discursos de Francisco Franco, el bisbe i el governador civil, tots d'un clar accent franquista que potenciava la idea que Franco i el franquisme havien nascut per defensar l'Espanya que tots volien. Cadascun dels mitjans feia resso, per exemple, de les paraules del governador civil de Tarragona, que apuntava que el monument a la Batalla de l'Ebre havia estat aixecat *"en homenaje a vos (Francisco Franco), a vuestro ejército, a vuestra obra, a sus raíces y a su proyección actual y futura"*. El parlament del bisbe

ver enviat la meua crònica a *La Vanguardia* em van trucar des de la redacció acusant-me de no haver enaltit prou la figura de Francisco Franco i de no haver enviat el discurs del bisbe de forma íntegra", explica Bayerri. A l'edició del dia següent, *La Vanguardia* "rectificava" i publicava íntegrament el discurs.

La Voz del Bajo Ebro anava més enllà. El 18 de juny del 1966, el periòdic publicava, a mode d'advertència, una carta de l'alcalde de la ciutat, Joaquín Fabra Grifoll. Sota el títol *¡Tortosinos!*,

Hospital de la Santa Creu de Jesús

BORSA DE TREBALL

Es recorda que fins divendres 29 de gener de 2016 està oberta la BORSA DE TREBALL per cobrir futures eventualitats per a les diferents categories professionals del centre.

Les persones interessades han de lliurar tota la documentació encara que l'hagin presentada en anteriors convocatòries.

Per a qualsevol dubte, contactar amb el Departament de Recursos Humans al telèfon 977 500 533.

Complex Assistencial de la Santa Creu
JESUS-TORTOSA

GESAT
Gestió Sanitària i Assistencial de Tortosa SAM

El periodisme de l'època va conscienciar els tortosins de com actuar davant la visita de Franco

Manuel Moll, enaltint totalment el dictador, tampoc passava desapercbut entre els mitjans: *"Gracias, excelencia, por el beneficio de estos veintiseis años de paz durante los que hemos podido rehacer nuestra vida religiosa"*.

EL DISCURS DEL BISBE, ÍNTEGRE
Sobre el parlament del mateix bisbe, Josep Bayerri recorda una anècdota que reafirma la pressió del règim envers els continguts que els mitjans publicaven. "Al cap de dos hores d'ha-

Josep Bayerri: "La Vanguardia' em va retraure no haver enaltit prou la figura del caudillo"

el batlle advertia de la importància de la visita de Franco i parlava del comportament que els seus ciutadans havien d'adoptar per deixar la capital del Baix Ebre com una ciutat honrada i fidel a la dictadura. El general Franco, a qui tractava com la persona indicada per guiar Espanya *"con marcha decidida y segura hacia el mejor destino de su historia"*, havia de ser rebut amb tots els honors. Conceptes com llibertat de premsa i objectivitat enren paraules buides de significat. ■

Incredulitat del passat

■ Mirar enrere i fer una ullada a allí d'on venim ens ajuda a entendre el camí recorregut. Ara, cinquanta anys després, observar aquell 21 de juny del 1966 resulta, en molts casos, irònic i paradoxal. La C.A, que llavors no era més que una xiqueta de 14 anys interna en un col·legi de monges, riu incrèdula quan es recorda saludant, amb una bandereta, el dictador franquista. "Què innocents érem i quina poca idea tenim d'allò que estàvem fent", riu. Josep Bayerri, el periodista que llavors treballava a *La Vanguardia*, fundaria, l'any 1973, l'Assemblea Democràtica del Baix Ebre. I ara, quan parla d'aquell dia —el "dia de Franco", diu— també ho fa incrèdul: "No sabíem ni què era la política".

No són els únics. La teranyina que envoltava el règim franquista havia manipulat, en molts casos, la realitat del moment. De fet, són molts aquells que, quan els parlen de la visita d'un dictador a Tortosa, no la recorden, fins i tot la desconeixen..., i és que, aleshores, gran part de la població espanyola no sabia que el "caudillo" era el dictador que és ara. En efecte, la majoria de la multitud que va omplir els carrers de Tortosa es limitava a creure allò que es promulgava: Francisco Franco havia rescatat Espanya i el seu Govern era sinònim de pau i benestar. Aquesta idea va quedar obsoleta per a ells quan, amb la mort del dictador, van començar a descobrir tot allò que s'amagava darrere la figura de Franco.